

Vergaderjaar 2019–2020

35 173

Wijziging van de Embryowet in verband met de aanpassing van het verbod op geslachtskeuze en gebruik van geslachtscellen en embryo's ten behoeve van kwaliteitsbewaking

Nr. 9

AMENDEMENT VAN HET LID HIJINK

Ontvangen 14 januari 2020

De ondergetekende stelt het volgende amendement voor:

I

Aan het opschrift wordt toegevoegd «en wetenschappelijk onderzoek».

II

Aan de beweegreden wordt toegevoegd «en ten behoeve van wetenschappelijk onderzoek naar de effecten van kweekmedia».

III

In artikel I worden na onderdeel B drie onderdelen ingevoegd, luidende:

Ba

Artikel 10 wordt als volgt gewijzigd:

1. Voor de tekst wordt de aanduiding «1.» geplaatst.

2. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:

2. Onverminderd het eerste lid en artikel 11 geeft de centrale commissie slechts een positief oordeel over een onderzoeksprotocol betreffende wetenschappelijk onderzoek met embryo's die speciaal daarvoor tot stand worden gebracht, indien redelijkerwijs aannemelijk is dat het met het onderzoek te dienen doel en de wijze van uitvoering daarvan in redelijke verhouding staan tot de bezwaren tegen het speciaal voor onderzoek tot stand brengen van embryo's.

Bb

In artikel 11 wordt «het terrein van onvruchtbaarheid, het terrein van kunstmatige voortplantingstechnieken, het terrein van erfelijke of aangeboren aandoeningen of het terrein van de transplantatiegeneeskunde» vervangen door «effecten van kweekmedia in het kader van in-vitrofertilisatiebehandelingen».

Bc

Artikel 24 wordt als volgt gewijzigd:

1. In onderdeel a wordt na «andere doeleinden dan» ingevoegd «bedoeld in artikel 9, eerste lid, en».

2. Onderdeel b vervalt, onder verlettering van de onderdelen c tot en met h tot b tot en met g.

3. In onderdeel b (nieuw) wordt «onderdeel b» vervangen door «onderdeel a».

4. In onderdeel g (nieuw) vervalt «onderscheidenlijk artikel 9, eerste lid, onder a,».

5. Onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel g (nieuw) door een puntkomma, wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:

h. uit een embryo in kweek gebrachte cellen te gebruiken voor andere doeleinden dan waarvoor zij op grond van artikel 9, eerste lid, onder a, ter beschikking mogen worden gesteld.

IV

Aan artikel I worden drie onderdelen toegevoegd, luidende:

D

Artikel 28 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt «artikelen 12» vervangen door «artikelen 11 en 12».

2. In het tweede lid wordt na «8,» ingevoegd «9,».

E

Artikel 31 vervalt.

F

Artikel 33 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid vervalt «met dien verstande dat de artikelen 9, 11 en 24, onderdeel b, in werking treden op het in het tweede lid bedoelde tijdstip».

2. Het tweede lid komt te luiden:

2. Indien artikel I van het bij koninklijke boodschap van 25 maart 2019 ingediende voorstel van wet tot wijziging van de Embryowet in verband met de aanpassing van het verbod op geslachtskeuze en gebruik van geslachtscellen en embryo's ten behoeve van kwaliteitsbewaking en

wetenschappelijk onderzoek (Kamerstukken 35 173) tot wet is of wordt verheven en in werking treedt, treden de artikelen 9, eerste lid, aanhef en onderdeel b, en tweede lid, en 11 op hetzelfde tijdstip in werking.

V

Aan artikel II wordt aan het slot toegevoegd «, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld, met uitzondering van artikel I, onderdeel F, dat in werking treedt met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin deze wordt geplaatst.

Toelichting

Dit amendement beoogt een uitbreiding van onderzoek naar kweekvloeistoffen te realiseren om zo de effectiviteit van ivf-behandelingen te verbeteren. Het amendement regelt dat wetenschappelijk onderzoek met speciaal daarvoor tot stand gebrachte embryo's uitsluitend wordt toegestaan voor zover dat leidt tot nieuwe inzichten naar de effecten van kweekvloeistoffen die in verband met ivf-behandelingen worden gebruikt. Een behoefte die onder onderzoekers duidelijk naar voren kwam in het rondetafelgesprek over de Embryowet op 4 juni 2018.

Kweekvloeistoffen zijn de vloeistoffen waarin embryo's worden gekweekt ten tijde van de ivf-behandeling. Momenteel doet de vreemde situatie zich voor dat het niet is toegestaan dergelijk onderzoek uit te voeren, terwijl het wel is toegestaan kweeksystemen te gebruiken in ivf-behandelingen waarvan niet bekend is wat de precieze effecten zijn. Zo is op dit moment nog onvoldoende bekend over de effecten van de samenstelling van dit soort vloeistoffen terwijl wel bekend is dat kweekmedia kunnen leiden tot een lager geboortegewicht, wat gerelateerd is aan een breed scala aan veel voorkomende aandoeningen later in het leven.

De indiener is van mening dat ivf-behandelingen zo zorgvuldig mogelijk plaats dienen te vinden. Aangezien zowel restembryo's, synthetische embryo's als muizenembryo's ongeschikt zijn voor dergelijk onderzoek naar kweekvloeistoffen is een uitbreiding van de Embryowet volgens de indiener noodzakelijk.

De indiener concludeert dat door dit onderzoek mogelijk te maken en zo de kweekomstandigheden te verbeteren, de effectiviteit van de ivf-behandelingen sterk kan toenemen. Door behandelingen effectiever te maken, hoef je minder vaak ivf te doen en heb je dus minder vaak embryo's nodig. Het aantal embryo's dat verloren gaat, neemt daarmee dus af. Momenteel gaat zo'n 95% van de embryo's verloren, dit percentage kan door de voorgestelde uitbreiding van het onderzoek flink dalen terwijl de effectiviteit en veiligheid van ivf-behandelingen wordt verbeterd.

Het tot stand mogen brengen van embryo's voor dit onderzoek zou bijdragen aan de zorgvuldige introductie van deze nieuwe kweekomstandigheid en een veilige introductie in de klinische praktijk. Een verruiming van de Embryowet is daartoe volgens de indiener noodzakelijk.

Hijink